

Utbildningsprogrammets historia

Utbildningsprogrammet utvecklades i USA under senare delen av 70-talet. Det ursprungliga syftet var att förbättra reumatologiutbildningen av blivande läkare genom att använda patienter med Reumatoid artrit. ”*Arthritis Educator Program*” startade år 1988 vid University of Texas, Southwestern Medical Center (UTSW).

Programmet slog emellertid så väl ut att det relativt snart kom att rikta sig till allmänläkare, sjuksköterskor, arbetsterapeuter, röntgenpersonal med flera. Sedan 1995 har UTSW, med hjälp av Searle, nuvarande Pfizer, exporterat utbildningsprogrammet till Europa och däribland Sverige.

I Sverige introducerades programmet 1995 först i Malmö i utbildningen av blivande läkare. Patienterna utbildades i att lära ut hand- och handledsundersökning, vilket enligt kurskritiken visade sig vara det mest uppskattade momentet i undervisningen. Från 1996 användes programmet även som ett led i smärtutbildningen för distriktsläkare.

Programmet förankrades snabbt i hela Skandinavien och ett samarbete med patientföreningar i dessa länder påbörjades.

På Reumatologiska kliniken, Karolinska sjukhuset i Stockholm utbildades patienterna i att undervisa undersökning med fullständigt ledstatus i 53 extremitetsleder. Detta utvärderades i en kontrollerad studie, vilken visade att undervisning av RA-instruktörer signifikant ökade studenternas förmåga att adekvat genomföra ledundersökning enligt europeisk standard (EULAR).

År 1996 beslöt Reumatikerförbundet i samarbete med Reumatologkliniken vid Universitetssjukhuset i Malmö, Reumatologkliniken vid Universitetssjukhuset i Lund samt Reumatologiska sektionen vid Centralsjukhuset i Kristianstad att starta ett projekt där blivande RA-instruktörer utbildades i hand- och handledsundersökning. Dessa instruktörer fick sedan utbilda läkarkandidater vid de aktuella sjukhusen samt primärvårdspersonal i Skåne. Socialstyrelsen stödde projektet under 1997-1998 med stimulanspengar, varefter det utvärderades. Denna utvärdering visade bland annat att programmet förbättrade kunskaperna om RA och undersökningstekniken hos läkarkandidaterna samt att all sjukvårdspersonal som deltagit, i det närmaste undantagslöst, var mycket positiv till den genomgångna undervisningen.

Utbildningen erbjuds idag till alla medicinstuderande vid landets universitet och har blivit en viktig del i vidareutbildningen av läkare och annan sjukvårdspersonal i Sverige. Från årsskiftet 1998/1999 samarbetade Reumatikerförbundet och Pfizer kring RA-instruktörsprojektets utbildningsprogram och 2007 anslöt Wyeth till samarbetet. Under åren 1999-2006 samordnades och leddes projektet från Spenshults reumatikersjukhus, men från 2007 övertog Reumatikerförbundet verksamheten. 2012 har Reumatikerförbundet överlämnat verksamheten till sitt helägda utbildningsföretag Reuma Utveckling AB.

Stockholm i mars 2015

Rolf Greiff
VD Reuma Utveckling AB

